

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי ח' שבט תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים סא | דף הכולל: שבת קנו.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד תחילת סימן תקנ"א.
מוסר: אהבת חסד - ועל כן העצה' עד חתימת הספר.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'השישית שיזכור אם יש בו' עד 'החמש ועשרים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

סיפור אמיתי ומפעים שסיפר הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א | איך מארגנים חתונה שהוקדמה מיום ראשון ליום חמישי לפניו | תורה מגנא ומצלא - לא רק על אנשים אלא גם על תכשיטי זהב... | התחייב בחלומו לתרום 1,000 שקלים - האם חייב לקיים? | 2067

על דא ועל הא

בגלל הסגר, החתונה הועתקה ב'דקה התשעים'
מיזם ראשון ליום חמישי לפניו. איך היה? איך
הספקתם להתארגן כל כך מהר? שאלתי את
אבי הכלה, והוא סיפר לי בהתרגשות...

נקודה למחשבה - הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

את הדברים עם אביו, החברות או עם צוות הר"מ, ויעלה את הדברים על הכתב.

אמרתי לבחורים שמאז ההכרזה בבוקר על כתיבת החבורע'ס', הייתה לי הרגשה ממש מרוממת. ומדוע? כי בכל מהלך השנה אנחנו חיים בקבוצה אחת, כולם לומדים את הנושאים העיוניים שמדברים עליהם בשיעור, כולם מדברים על אותו 'רייד' ישיבתי וסביבו אנחנו עסוקים. אבל הנה הגיעו ימים, כמו בסגר של תחילת הקיץ שעבר, בהם הבחור יכול לבטא את עצמו בלימוד באופן אישי.

נכון, כולם חייבים להקשיב לשיעורים הטלפוניים בעיון ובבקיאות, וביום שישי הקרוב יערך על כך מבחן מסכם. אבל כשמבקשים ממך לכתוב 'חבורה' על נושא אחד מדפי הגמרא שלמדנו ב'קידושין', אתה סולל לעצמך דרך משלך בסוגיא שבחרת לעצמך, הסוגיא שהתחברת אליה במיוחד ואתה חושב שתוכל לחדש בה, להוסיף ולהעמיק בה.

אסור לנו לשכוח שלמרות שאנחנו חלק מקבוצה גדולה

סיפר לי ר"מ בישיבה גדולה: "הורים רבים מתעניינים אצלי על בחורים עבור שידוכים. אני נדהם כל פעם מחדש כיצד כמעט כולם שואלים את אותן השאלות, כאילו מישהו חיבר ספר שאלות וכולם קוראים מתוכו. ואני תמיד תוהה לעצמי, בליבי: "הבת שלך היא כמו כולן? אין לך שאלות מיוחדות שאתה רוצה לברר, שמתאימות דווקא לאופי המיוחד ולתכונות הנפש המסוימות שלה?"

בסדר-שלישי בליל שישי האחרון שלפני ה'סגר הגדול' ולאחר שעשרות בחורים מיישבתנו כבר נמצאים בבידוד ביתי, לאחר שנתגלו מספר חולים מאומתים מבני הישיבה, מסרתי שיעור עיון לבני שיעור ג', לפני שניאלץ לעבור למרחב הקולי. היה חשוב לי להספיק איתם עוד עמוד גמרא ולדבר עליו ביתר הרחבה בהמשך, ב'מרחב הקולי'. לפני השיעור שוחחתי איתם על מה ששוחחנו כבר בבוקר, שאם וכאשר נעבור ללמידה ביתית של כמה ימים ולשמיעת שיעורי עיון ובקיאות ב'מרחב הקולי', נבקש שכל בחור יברר לעצמו נושא עיוני אחד ממה שלמדנו מתחילת אלול, ילבן

חגי רקובסקי שליט"א. לאחר פרסום המאמר התקשר אלי הרב רקובסקי, כדי להודות על פרסומו ואני ניצלתי את ההזדמנות ואיחלתי לו את מירב האיחולים על נישואי בתו, שהועתקה ב'דקה התשעים' מיום ראשון, אז החל הסגר הקודם בארץ, ליום חמישי לפניו. איך היה? איך הספקתם להתארגן כל כך מהר? שאלתי והוא סיפר לי בהתרגשות: "מספרים שיהודי אחד אמר שהשנים הטובות ביותר בחייו היו השנים בהם הקב"ה לא עזר לו. שאלו אותו בזעזוע: 'איך אתה מדבר?' והוא הסביר: 'הקב"ה לא עזר לי - הוא פשוט עשה לי הכל'..."

"זאת הייתה ההרגשה שלנו. ביום רביעי בבוקר הסתפקנו האם להקדים את החתונה ליום חמישי. יש לנו בני משפחה מבוגרים שאם יש סגר, גם לא הדוק ומחייב במיוחד, הם לא ייצאו מהבית בשום אופן, רק שעדיין לא ידענו האם הממשלה תחליט על הסגר. התקשרתי למתחם הפתוח בו היינו אמורים לערוך את החתונה המצומצמת ושאלתי האם בחמישי פנוי. 'כן, פנוי'. הרב המסדר קידושין היה פנוי בחמישי, הצלם, התזמורת, כל צרכי הכלה, הכל. בעל הקייטרינג אמר לי שהוא לא יספיק להכין הכל תוך יממה ואמרתי לו: תוכל להביא לחמניות וחומס-טחינה? כל מה שמעבר לזה יהיה בננוס. כל מספקי השירותים אמרו שהם פנויים בחמישי.

"ואז הבנו לפתע שאם החתונה מוקדמת לחמישי, נצטרך להקדים את שבת ה'שבע ברכות' לשבת הקרובה. התקשרתי לבעל המקום ששכרנו לשבת שלאחרי, והוא אמר שהשבת הקרובה פנויה. ועדיין הסתפקנו מה לעשות. שאלנו את מרן רשכבה"ג הגר"ח קניבסקי שליט"א, שאמר שנקדים את החתונה ליום חמישי, אך מכיון שבליל חמישי חל עשרה בטבת - אמר מרן שליט"א שנקדים את החופה לפני השקיעה. מרן שליט"א הכריע ומבחינתנו, ההחלטה נפלה. החתונה התקיימה לפי ההנחיות והכל היה נפלא ומיוחד מאד, הכל הסתדר באופן מעורר השתאות וגם הקייטרינג הכינו הכל בשפע ובטוב טעם.

"ביום ראשון החל הסגר, והנה ממש כמה מטרים ליד מתחם החתונה נערכה ביום ראשון איזו הפגנה, שמשתתפיה חסמו במשך כמה שעות את כל האזור ולא היה שייך להגיע לשם. בנוסף, בישיבה הגדולה שבני לומד בה, יש הסדר ששבוע לומדים ליד הבית ובשבועיים לאחר מכן נכנסים לקפסולה סגורה בישיבה. אם החתונה הייתה ביום ראשון, הבן שלי לא היה יכול להיכנס לקפסולה, אך כיון שהחתונה הוקדמה - הוא שב לישיבה כבר במוצ"ש. גם לרעייתי היה חופש מהעבודה עד יום חמישי ואילו ביום ראשון - היא הייתה צריכה לשוב לעבוד, וכך ליוו אותנו עוד הרבה ניסים בכל הנושאים שסביב החתונה. ההרגשה הייתה שהקב"ה רצה שנקדים את החתונה לטובתנו, ופשוט כל מה שהיינו צריכים - נעשה כמו מאליו."

ונפלאה של ציבור היראים לדבר ה', אך ה"אדם נברא יחידי". יש לכל יהודי מסלול מיוחד שלו, מסלול אישי בתוך עבודת הכלל, וככה, עליו לפתח את אישיותו האישית והמיוחדת שהקב"ה יצר. לכן זוהי הזדמנות פז לא רק לבנות את האישיות המיוחדת שלך, בתפילה, בהתמדה, ביחס לבבי ומכיר טובה להורים, הלחוצים בלאו הכי בתוך בית סגור ומלא בילדים - אלא גם בעיקר העבודה שלך, עסק התורה בעיון.

בימים אלו אני מסיים לערוך את פרק הסיכום לספר 'נעשה אדם' של הרה"ג רבי יעקב לנדאו שליט"א מחיפה. הנה כמה שורות חביבות מתוכו:

"לא מזמן קראתי כמה שורות מעניינות ומפחידות ביותר שכתב בחור על גבי ההזמנה לחתונתו. החתן כתב ותלה בחדר האוכל לחבריו בישיבה הקדשה מיוחדת וניסה לפרגן להם, בכך שהוא כתב: 'אחי ורעי בני הישיבה היקרים, הצלחתם להעמיד את פס הייצור הנפלא ביותר לבחורים בני עלייה מיוחדים'..."

"אז זהו, שלא. אנחנו לא חלק מ'פס ייצור'. הקב"ה ברא את האדם יחיד בתוך ציבור. אישיות אחת מתוך עם שלם. נכון, האדם אינו אמור להיות עוף בודד ומוזר הפורש מהציבור. יהודי אמור להשתייך ולהיות מחובר לציבור בכלל ולקהילתו בפרט. אך בד בבד עליו להיות יחידי בעולמו של הקב"ה ולסלול שביל מיוחד משלו בעבודת ה' שלו", כותב הרב לנדאו.

--- "ונמצא לכל איש מבני האדם חלק מיוחד בנסיון ובמלחמת היצר, והוא פקודתו ומשאו בעולם הזה, וצריך לעמוד בו כפי מה שהוא, וידונו מעשיו במידת דינו יתברך כפי המשא שניתן לו באמת, בכל בחינותיו, בתכלית הדקדוק, והנה זה כעבדי המלך שכולם עומדים למשמעתו, ובין כולם צריך שתשתלם עבודת מלכותו, והנה הוא מחלק לכל אחד מהם חלק מה, עד שבין כולם ישתלמו כל החלקים המצטרפים לו, והנה כל אחד מהם מוטל עליו השלמת החלק ההוא אשר נמסר לו, וכפי פעולתו בפקודתו כן יגמלהו המלך" (הרמח"ל).

בשעת כתיבת השורות, איננו יודעים בדיוק כיצד ייראה הסגר וכיצד בדיוק יתבצעו סדרי הלימוד בכל מקום ומקום, מתי איך וכמה. אך מי שהקב"ה גזר עליו לשבת עם עצמו או להיכנס לבידוד בימי הסגר, יכול למנף את הימים הללו לסלילת מסלול רוחני ולימודי משלו. להיות חלק מהצוות האדיר של משרתי המלך ית"ש, אך להפנים שהמלך ית"ש, כפי שלמדנו הרמח"ל, חפץ ומשתוקק מאד בעבודתך הייחודית והאישית בתוך כל צבא משרתיו.

ולנושא אחר: בשבוע שעבר הבאתי כאן סיפור מעניין על שמו של רבי אליעזר רקובסקי, אותו סיפר לי אחיינו הרה"ג רבי

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

"סיימנו את הדף, כבר רציתי לקום ולצאת לחפש את השרשרת היקרה - אולם בדיוק באותו יום המשיך המגיד שיעור לגלוש גם לדף של מחר. ואני החלטתי להישאר עד הסוף ממש! אין אדם שומע לי ומפסיד"

תורה מגנא ומצלא - לא רק על אנשים אלא גם על תכשיטי זהב...

יקותיאל יהודה גנזל

את הרב יהושע (שיעלָה) יעקובוביץ, חסיד טולנא המתגורר בבית-שמש, רבים מכירים כגרפיקאי ואיש פרסום מחונן. אני מכיר אותו גם כידיד אישי, ושומע ממנו לא אחת תובנות מרתקות או לחנים מרגשים פרי יצירתו. את הסיפור הבא ששמעתי ממנו, טרי-טרי, אני רואה גם כלחן, הסיפור כמו פורט על תווי קדושת התורה הקדושה שהיא מגנא ומצלא, מגנה ומצילה. ומסתבר שלא רק על אנשים היא מגנה, אלא גם על תכשיטי זהב.

כך הולך הסיפור, מפי המספר:

היתה זו בשבת שעברה. השבת לפני הידוק הסגר. גיסי ומשפחתו הגיעו לשבות בבית-שמש והם התארחו בביתי. עם צאת השבת יצא גיסי ומשפחתו בחזרה אל עיר מגוריו, בתחבורה הציבורית, ואני נסעתי כהרגלי אל שיעור 'הדף היומי' הקבוע של הגאון רבי פרץ טוביה בינדר שליט"א, דומ"ץ חסידי צאנז בעיר. שיעור עליו אני לא מוותר בעד שום הון שבעולם, כשפעם אחר פעם אני מגלה שלהקדיש שעות מסדר היום ללימוד התורה - רק מביא יותר רווחה כלכלית ומעניק חיים מאושרים. גם חיים גשמיים.

הגעתי לשיעור, התיישבתי ופתחתי גמרא מסכת פסחים, השיעור התחיל.

ואז הטלפון שבכיס התחיל לרטוט, והמשיך לרטוט וחזר לרטוט.

קמתי, הלכתי הצידה, גיסי היה על הקו. מסתבר ששרשרת זהב טהור, יקרה מאד, נאבדה לנוות-ביתו. הם סרקו את האוטובוס, לאחר מכן בדקו מרוכסן לרוכסן את המזוודה. הם גם התקשרו אלי הביתה וביקשו מהילדים לחפש בכל הבית בקפדנות של

בדוק חמץ וותיק. אבל כלום - הם לא מוצאים. הוא ביקש שאנסה לבדוק באזור שליד ביתי, אולי בדרך מהבית לתחנה - נפלה ונאבדה השרשרת היקרה.

באותו הרגע רציתי לעזוב את השיעור ("כבר אשלים את הדף", לחש לי קול קטן) ולצאת לחפש את השרשרת. רגע לאחר מכן נצנצה בי התובנה: "הרי לא יכול להיות שמביטול תורה ויצאה משיעור באמצע לימוד - תצמח ישועה. זה פשוט לא יכול להיות. הרי חכמי המדרש אומרים: אמר הקב"ה, אין אדם שומע לי ומפסיד. מעולם לא הפסיד אדם מכך שהוא שמע לקול ה', מכך שהוא קיים מצוות ולמד תורה". החלטתי להישאר, למרות חוסר הנוחות שבדבר.

במהלך השיעור הטלפון רטט ורטט אבל אני נשארת עד המילה האחרונה. בדיוק באותו יום המשיך הדומ"ץ גם אחרי שהסתיים הדף, וגלש לדף של יום המחר. רציתי לקום ולצאת לחפש את השרשרת, אבל החלטתי - להישאר בשיעור. אין אדם שומע לי ומפסיד.

מיד אחרי השיעור מיהרתי אל רכבי ונסעתי הביתה.

איך שיצאתי מהרכב, לא האמנתי למה שאני רואה מול עיניי: שרשרת זהב יקרה, כבדה ומנצנצת שוכבת על המדרכה. מקום שאנשים רבים עוברים שם. כמעט על טבעי ששרשרת בולטת שכזו תשכב במקום שכזה מבלי שמישהו ימצא אותה וירם אותה (לצורך השבת אבדה, כמובן).

באותו רגע ראיתי במוחש את התגלמות מאמר הבורא: אין אדם שומע לי ומפסיד.

מלאכי מרום כמו שמרו על השרשרת עד שאסיים ללמוד.

(המבשר)

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה. צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388
בין השעות 7:30 ל-10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
זקוק לעזרה?

לאחר כמה דקות הוצאתי את ידי מדלי הצבע, ואז אמר לי האחראי בסיפוק: "עכשיו אתה סנדלר, ואתה מצורף לקבוצה". באותו רגע ניגש שומר גרמני לשולחן ושאל: "אולי ראיתם נער שנכנס לכאן ללא רשות?"

סיפור מופלא על 'יהודי של אמת' ללא פשרות

"הסתלק מכאן מהר" גער בי האיש. הדבר חזר על עצמו ארבע וחמש פעמים, ואני ידעתי שזמני הולך ותם. החלטתי לנסות עוד שתי קבוצות, ואם לא יעלה בידי הרי שלקבוצה האחרונה אשקר ואומר שאני סנדלר מומחה.

נגשתי לקבוצה הבאה ושוב שאלתי האם אוכל להצטרף לעבודה. האחראי נתן בי מבט ארוך מהרגיל, ושאל: האם הינך סנדלר? ואני שוב השבתי בשלילה. שלא כבפעמים הקודמות, האחראי נתן בי מבט חודר, ואמר: ראה בחור, יש כאן דלי מלא צבע שחור עבור המגפיים, ואנו זקוקים למישהו שיבחש בדלי כדי לשמור על איכות החמרים וכדי שלא יהפכו לגושים. שב נא, הכנס את ידיך וערבב את הצבע היטב. הכנסתי את ידי הימנית כדי לערבב את התערובת שלא היתה סמיכה, ולאחר מספר דקות אמר לי האחראי, הראה לי את ידיך. כשראה שידי השמאלית נקיה, "גער" בי ואמר שלמלאכה זו צריך לערבב בשתי ידיים, והאיץ בי להמשיך ולערבב את הצבע. לאחר מספר דקות של ערבוב נוסף הוצאתי את ידי מהדלי והאחראי אמר לי בסיפוק: עכשיו הנך סנדלר, והנך מצורף לקבוצה.

באותו רגע ניגש שומר גרמני לשולחן ושאל: אולי ראיתם נער שנכנס למפעל ללא רשות? והאחראי השיב לו: הנער נמצא כאן לידי, והוא כאן ברשות, הוא סנדלר מקצועי ואני ביקשתי אותו לעבודה. הגרמני הנהן בראשו לאות הסכמה והניח לי לנפשי, כך נשארתי לעבוד בסנדלריה וחיי היו לי לשלל.

התדע מי היה האחראי באותו השולחן? שאל אותי אבי, והשיב: לא אחר מר' מניס ז'טניצקי, שבזכותו נשארתי לחיות. הייתי המום מסיפורו של אבי, וגם הבנתי מדוע פעמים מספר כינה אותי ר' מניס "איניקל" (נכד). אך לא יכולתי לעצור בעצמי ושאלתי את אבי מדוע לא שיקר מיד ואמר שהוא סנדלר? ואבי ענה לי בפשטות: "הרי אינני סנדלר"... גם כשחיייו היו תלויים מנגד, לא יכול היה להוציא דבר שקר מפיו, והחליט שרק כשיכלו כל הקיצין, ולא תהיה לו ברירה, רק אז ישקר ויאמר שהוא סנדלר. אבי ז"ל שהיה איש אמת, לא היה מסוגל, גם מבחינה פיזית וגם מבחינה נפשית להוציא דבר שקר מפיו!! ואכן גם שם, בתוך החשכה הנוראה זכה שמשמים זיכוהו לא להוציא מפיו דבר שקר.

(מתוך הספר הנפלא 'מאיש לרעהו' מאת הרב יצחק שקופ שליט"א, שיקגו; תשנ"ח להרב שמואל אלברט ששלח לנו את הסיפור)

זכיתי בכך שאבי מורי הרה"ח ר' ישראל זאב שקופ ז"ל, היה דוגמא ומופת לאמירת האמת ולא היכולת לומר דבר שקר, גם כשחיייו היו תלויים מנגד.

את ימי ילדותי ביליתי בשכונת 'נוה אחיעזר' בבני ברק, שהוקמה עבור שרידי השואה והיתה מלאה באנשים שבורים ורצוצים, אך מלאי אמונה ובטחון בהקב"ה ומלאי ותקוה לעתיד טוב בארץ ישראל. בין תושבי השכונה היה הרה"ח ר' מניס ז'טניצקי ז"ל, שאיבד את כל משפחתו בשואה, ולאחר שהקים את משפחתו החדשה לא זכה לפרי בטן. ר' מניס היה מחשובי חסידי גור בבני ברק וברבות הימים הקים את ישיבת 'אמרי אמת' בבני ברק.

מאז עומדי על דעתי זכורני שמידי שבת בשבתו, עליתי לביתו של ר' מניס כדי לאכול חתיכת קוגל ולהבחן על הפרשה. פעמים רבות לא רציתי לעלות והעדפתי לשחק עם חברי, אך אבי ז"ל עמד על כך שאני חייב לעשות זאת, כדי להקות, ולו במשהו, את צערו של ר' מניס על כך שאין לו ילדים. לשאלתי מדוע תמיד אני הוא זה שצריך לעשות זאת, לא השיב לי תשובה. רק לאחר פטירתו של ר' מניס, הושיבני אבי וסיפר לי את סיפורו:

בעיצומה של מלחמת העולם השניה הקימו הגרמנים בגטו לודז' מפעל לייצור מגפיים מרופדות בפרווה. המפעל הוקם בחיפזון מפני שלגרמנים היה צורך דחוף במגפיים אלו עבור טייסיהם שרגליהם קפאו בחורף בעת טיסתם, ועבור חייליהם שנלחמו בחזית הרוסית. השמועה פשטה בגטו שהגרמנים נתנו ליהודים חופש פעולה גדול ותנאים מועדפים בגלל הצורך הגדול במגפי הפרווה. תנאי אחד היה לגרמנים, שכל העובדים חייבים להיות סנדלרים מקצועיים, וכל מי שייתפס שמעסיק אנשים שאינם בעלי מקצוע, אחת דתו להמית!

אני סיכנתי את עצמי וחמקתי למפעל כדי לנסות ולעבוד שם, אך ידעתי כי זמני קצר לפני שיגלו שמישהו נכנס למפעל ללא רשות. הייצור נעשה בקבוצות של כעשרה איש, כשכל קבוצה מייצרת את המגף מתחילה ועד סוף. חלק מהקבוצות ישבו באולם גדול וחלק אחר בחדרים מסביב לאולם הגדול. ניגשתי לקבוצה הראשונה ושאלתי: אולי תוכלו לצרף אותי לעבודה? האחראי על הקבוצה הרים ראשו ושאלני: האם אתה סנדלר? השבתי: לא.

מאות משתתפי תכנית 'דף הכולל' של 'דרשו' מתחילים בלימוד מסכת ראש השנה

הגאון רבי ברוך דב דיסקין שליט"א מיוזמי ומייסדי תכנית דף הכולל: "התכנית הייחודית הבנויה תוך התחשבות בסדרי הלימוד בכוללים, מאפשרת לאברכים רבים לעשות חיל בלימודם"

להגיע להספק מכובד מאוד של מסכת או שתי מסכתות בכל זמן, שאותן הם יודעים על בוריין".

ראש הישיבה מדגיש כי הוא מכיר לא מעט אברכים שלומדים, ובאופן כללי הם מחולקים לשתי קבוצות: "ישנם אברכים שבחרים את 'דף הכולל' כלימוד המרכזי והעיקרי שלהם. הם לומדים את הדף הזה גם בבוקר וגם אחר הצהריים ובערב, בעיון נמרץ, עם ראשונים ואחרונים ואפילו עד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כל אחד לפי דרגתו ויכולותיו.

"ישנם לא מעט אברכים שממשיכים את הלימוד שלהם בעיון כרגיל, בשעות הבוקר, ואת סדר בקיאות, אחר הצהריים, הם מקדישים ללימוד לפי התוכנית 'דף הכולל', בלימוד של גמרא עם רש"י ותוס', אבל בלי לעיין בראשונים ובאחרונים, אלא אם כן הם הספיקו ללמוד את הדף כולו לחזור ולשנן ועוד נשאר להם קצת זמן פנוי בסופו שלהסדר, או בשעות הערב וכדו'.

"אלו וגם אלו עושים חיל בלימודם, והצד השווה שבהם", מסכם ראש הישיבה שליט"א, "שהם מלאים סיפוק והנאה. זה חוזר על עצמו בכל פעם שאני מדבר עם אברך שלומד במסגרת 'דף הכולל', הם פשוט מרוצים, שמחים ומאושרים, נהנים מהספק ומכמות הדפים שהם כבר צברו בתוך שנה אחת בלבד. חשוב מאוד שיבינו שמדובר בתוכנית שהושקע בה תכנון רב, והרעיון הבסיסי שלה הוא לקדם הספק בקצב מהיר יותר מהקצב הרגיל בכוללים מחד, ומאידך זה קצב שאפשר לעמוד בו בלי לפגוע באיכות הלימוד, ויש גם זמן מיוחד לחזרות והעמקה נוספת למי שחפץ בכך.

הנהלת דרשו הודיעה על אפשרות להצטרף לתכנית דף הכולל להגל תחילת לימוד מסכת ראש השנה וכוללים המעוניינים להצטרף לתכנית הלימוד ולשמוע על פרטי התכנית יכולים לפנות להרב אהרון אתרוג 053313919 להרשמה לקבוצות לימוד חדשות או להרב קרייזר 0527179048 ליעוץ הכוונה והתאמה לקבוצות לימוד.

שנה תמימה כבר חלפה מאז יצאה לדרך התוכנית המיוחדת לאברכי הכוללים, במסגרתה לומדים אלפים רבים דף גמרא בכל יום מימות הלימוד בכולל, בקצב אחיד ובהספק מופלא, כפי שלא הורגלו מעולם.

לרגל הסיום המתקרב של לימוד מסכת שבת בתוכנית 'דף הכולל', ולקראת תחילת לימוד מסכת 'ראש השנה' ב"ג שבט בסייעתא דשמיא, התכנסו ראשי דרשו והעוסקים במלאכה בביתו של הגאון רבי ברוך דב דיסקין שליט"א, ראש ישיבת 'ארחות תורה' וראש כוללי 'נחלת משה' ו'הליכות משה', כדי לדון בדרכים להוספת ספסלים לבית המדרש והפצת הרעיון בשורה של כוללים נוספים. בכינוס השתתפו הרה"ג אביגדור ברנשטיין, מראשי 'דרשו' וראש ישיבת 'תורת חיים', ומנהלי התכנית ה"ה הרב אהרן אתרוג, הרב יואל ויסלובסקי, הרב חיים קריזר והרב ברוך מרדכי קמפה.

הגרב"ד דיסקין, שהיה ממייסדי התוכנית ושמפקח עליה מאז הקמתה ועוקב מקרוב אחר הצלחתה הגדולה בסייעתא דשמיא, פתח בדברי שבח לתוכנית המופלאה. "כשהתכנסנו לפני קצת יותר משנה", אומר ראש הישיבה שליט"א, "היתה זו תוכנית עתידית, קיוונו שהיא תצליח, לא ידענו איך היא תתקבל בכוללים, ולא יכולנו לשער כמה זמן היא תחזיק מעמד. כיום, יותר משנה אחרי שהתוכנית כבר יצאה לדרך, זאת כבר לא תוכנית עתידית. זאת מהפכה שהוכיחה את עצמה. אנחנו רואים את הפירות שבסייעתא דשמיא כבר נשאה התוכנית, וזה רק מחזק אותנו ונותן לנו משנה כח ועיזוז להמשיך הלאה בתנופה מחודשת.

"אני שומע מאברכים, מראשי כוללים, מרבני קהילות, אני שומע על ההתעלות המיוחדת של כל כך הרבה אברכים שמוצאים סיפוק אדיר בקצב הלימוד, שמצד אחד הוא מתחשב בסדר היום של אברך הכולל, ומתמקדת רק בימים בהם יש לימודים בכולל, ומצד שני שומרת על קצב של דף ליום, ומאפשרת לאברכים

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בני המשפחה ביקשו ממנו: "יש לך חדר מלא בקלסרים עם הרצאות שכתבת, תוציא אותם לאור". הוא ענה: "זה לא רלוונטי". לחצו עליו עוד ועוד, והוא בשלו: "זה לא רלוונטי". לאחר מכן הוא הסביר...

סיפור אמיתי ומפעים שסיפר הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א, המעניק פירוש מהודש לפסוק "מה יתרון לאדם בכל עמלו אשר יעמול תחת השמש"

המעשה - "לפני שנים רבות למדתי בפוניבז' שנה אחת. הייתי בשיעור א', ושמעתי שיעורים מהגאון ר' שמואל רוזובסקי, וכתבתי את השיעורים. לאחר שנים, רצו להוציא ספר מהשיעורים של ר' שמואל והשתמשו גם כן בכתבים שלי - זה רלוונטי! גם היום זה רלוונטי!" כמובן שדמעות זלגו מעיני כל השומעים, וגם מעיני כששמעתי את הווארט הזה.

הוסיף הגר"א אריאלי ואמר: חז"ל אומרים על הפסוק: "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" - "תחת השמש אין יתרון, למעלה מן השמש יש יתרון. בעמלה של עולם אין יתרון, בעמלה של תורה יש יתרון".

תמיד הבנתי שהכוונה היא, שבדברים האחרים, בעמל שיש בענייני העולם הזה, כל הקניינים שקונים על ידי העמל נשארים רק בעולם הזה, אבל כשמגיעים לעולם האמת, אין מלווין לו לאדם לבית עולמו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד. אז היתרון של העמל בתורה הוא רק כשמגיעים לעולם האמת, שם רואים את היתרון. פה נודע לי דבר חדש, יותר עמוק. גם בעולם הזה אין יתרון. מגיע זמן שזה לא רלוונטי. כל הקניינים של העולם הזה, כל החידושים שמחדשים בעולם הזה - היה אחד מומחה גדול, הוא הצליח להמציא טייפ רקורדר באופן משוכלל ביותר. והיום, היום זה לא רלוונטי. אי אפשר להשיג היום טייפ רקורדר בחנויות בכלל, וכו' וכו' - תורה זה רלוונטי לעולם ועד. התורה לא משתנית. זאת התורה לא תהא מוחלפת. כל עמל בתורה, כל קניין בתורה, נשאר בעולם הזה וגם בעולם הבא.

מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש - גם בעולם הזה.

(הרב פנחס זרביב שליט"א, למעשה)

באחד המעמדים של סיום מסכת שבת, נשא דברים הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א. בין דבריו סיפר את הסיפור הבא:
לפני פחות משבועיים נפטר יהודי בירושלים, יהודי שומר תורה ומצוות. החינוך שהוא קיבל בילדותו כנראה לא היה כל כך חינוך ישיבתי, ואף על פי כן הוא הגיע ללמוד בישיבת פוניבז'. מדובר על לפני למעלה משבעים שנה. הוא למד שם בישיבה בחברותא עם אחד מגדולי הדור כיום. לאחר שנה הוא עבר לישיבת חברון וגם שם הוא למד בחברותא עם אחד מגדולי הדור. הוא היה מוכשר ביותר, כנראה גם בעל שכל ישר.

לאחר השנתיים הללו הוא פרש ללימודים אחרים, כנראה מסיבות אישיות שאילצו אותו לעבור לדברים אחרים. לעבור מהקודש לחול. הוא התמחה בנושאי כלכלה והיה גאון בנושאים הללו. הוא הגיע למשרה ממשלתית גבוהה מאוד, מהגבוהות ביותר ששייך. הוא היה מרצה מאוד מבוקש בנושאים האלו של כלכלה. בכל מקום ביקשו ממנו לבוא להרצות. ללמד את החידושים שלו בסדרי מסחר ותעשייה, בניהול כלכלה. הוא כתב את כל ההרצאות שלו. החדר שלו היה מלא בכתבים שכתב בנושאים הללו.

בני המשפחה ביקשו ממנו, כשהיה חולה: "יש לך חדר מלא בקלסרים שכתבת, תוציא אותם לאור". הוא ענה: "זה לא רלוונטי". לחצו עליו עוד ועוד, והוא בשלו: "זה לא רלוונטי". לאחר מכן הוא הסביר: "הכלכלה משתנית כל הזמן, מה שדיברתי בעבר אין לזה שום משמעות היום. הכלכלה עברה למהלכים אחרים לגמרי, עם כל החידושים שיש היום, וכל מה שחידשתי, כל מה שהרציתי - אין לזה שום משמעות היום. אין מה להוציא לאור".

אחרי כן הוא הוסיף - כך סיפר לי קרוב שלו שהוא בעל

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

התחייב בחלומו לתרום 1,000 שקלים - האם חייב לקיים?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: מבואר בשו"ע יו"ד (סי' ר"י ס"ב) שנחלקו הראשונים אם הנודר בחלום מחויב לקיים שדעת הרא"ש שאין בזה חיוב נדר ושבועה כיון שאין פיו ולבו שוים, ואלו דעת הרשב"א שצריך לעשות התרה בעשרה ויתירו לו בחרטה כמו בהקיץ, ונפסק בשו"ע שיש לחוש להחמיר, לכן אם קשה לו לתרום סכום זה יתיר בפני עשרה, ובשו"ע סי' רל"ט ס"ב שיש לזוהר לכתחילה לא להתיר תקיעת כף רק באופן שמתירים שבועה, ויתכן שבחלום אפשר להקל יותר.

שאלה: מעשה שהיה באחד שחלם שרבו זצ"ל הופיע לו בחלום והוכיח אותו על כך שתורם לכמה מוסדות ולישיבה שלו שבה הוא למד אינו תורם, התלמיד שאל את רבו האם אלף שם זה תרומה הגונה ואמר לו ראש הישיבה שזה סכום נכבד, ובקש שיתחייב לו בתקיעת כף שיעביר את התרומה לישיבה והתלמיד תקע לו את כפו, ויקץ והנה חלום, השאלה האם הוא מחויב בתרומה שנשבע עליה בתקיעת כף בחלום, או שמא דברי חלומות לא מעלים ולא מורידים.

החפצים בחיים - הפץ חיים יומי

דומה הדבר למי שהלך בדרך ויעצו לו שישמור עצמו מללכת בנתיב פלוני שיש בו בורות עמוקים, ואמר האיש: "יש לי עצה לזה, הביאו לי סודר"...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר הפץ חיים

הרס וחושך, כמה לאווין, עשין וארוורין שיכולים להיות במשפט מיותר אחד - אולי על ידי כך ייגף יצרו. את הטעם הזה כבר הזכיר ה'חפץ חיים' קודם לכן, ובהגה"ה שם הוא מוסיף כי יהיו אנשים שאדרכה, לא ירצו ללמוד בספר כדי שיוכלו לתלות את עצמם במאמר חז"ל "מוטב יהיו שוגגים ואל יהיו מזידים". אולם הוא דוחה את טענתם באומרו כי כלל זה אינו אמור בדבר המפורש בתורה; ועוד, שהנה רואים אנו כי התורה צוותה "זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים" וגו' והביא הרמב"ן בשם הספרי שהטעם לכך הוא, כדי שעל ידי זה נתבונן בגודל העוון המר. ומדוע לא נאמר בזה "מוטב יהיו שוגגין"? אלא, בוודאי ירדה התורה לסוף דעת האדם, שבכוחו להיות נזהר מעוון זה - שאם לא כן, הרי אין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו. וכאשר יתבונן האדם תמיד בזה, יהיה לו בוודאי לתועלת גדולה להינצל מהעוון.

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מביאים בענין זה מדברי ה'חפץ חיים' בספרו 'אהבת חסד', שם כתב משל מול טענה זאת בשם אחד מהגדולים, שדומה הדבר למי שהלך בדרך ויעצו לו שישמור

מדוע הזהירה התורה במפורש דווקא על איסור לשון הרע, ולא על שאר מידות רעות כגון כעס, אכזריות וליצנות וכדו', שאף שהזהירה עליהם ברמז אין בהם לאו מפורש ואינם נכללים במנין תרי"ג מצוות? ה'חפץ חיים' מסביר כי זאת "מפני גודל הרעות שנמצאו במדה המגונה הזאת", וכפי שמנה קודם לכן את כל הרעות - הגלויות, הצרות והגזירות שנגרמו לאורך כל ימי עם ישראל מאיסור לשון הרע.

ומוסיף ה'חפץ חיים' טעם אחר לכך: מפני שכאשר נדייק נמצא, שאיסור לשון הרע ורכילות כולל כמעט את כל הלאווין והעשין של בין אדם לחברו, והרבה לאווין של בין אדם למקום. ואכן בפתיחה הנוספת שנלמד אי"ה בימים הקרובים, מאריך ה'חפץ חיים' לבאר בפרוטרוט כמה לאווין, כמה עשין וכמה ארוורין עובר האדם ח"ו על ידי דיבורי לשון הרע ורכילות.

ה'חפץ חיים' גם מסביר מדוע הוא טורח לבאר את כל זאת, ואחד הטעמים הוא, כי "אולי על ידי זה יגף היצר, בראותו גודל המהומה והמכשלה שיעשה על ידי דיבורו..." ובמילים אחרות: כאשר ייווכח האדם כמה 'בלגן' הוא מחולל על ידי דיבורו, כמה

הבט בעיניך והזהר שלא ליפול בבורות!". כן הדבר בענייננו, שהיצר אומר לאדם שיעלים עינו מהכתוב בתורה ובכך יוכל לומר 'לא ידעתי גדול האיסור או החיוב בדברים אלו', אבל אדם זה הרי הוא שוטה וסכל, שהרי יש לך עיניים לראות, ומדוע לא תראה גודל האיסור והחיוב ותיזהר מלהיכשל!

עצמו מליך בנתיב פלוני שיש בו בורות עמוקים, ואמר האיש: "יש לי עצה לזה, הביאו לי סודר". ושאלוהו: "מה תעשה בסודר? וכי תכסה בו את הבורות?". וענה להם: "אכסה בו את עיני, והרווח שלי יהיה שכשאפול בבורות לא אהיה ללעג, כי הלא עיני לא ראו את הבורות ולכן נפלת". ויענו לו: "סכל שכמותך, זה עצמו יהיה לך ללעג היותר גדול. שכן מדוע לך לכסות העיניים ולא לראות?"

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע הטריף ברבים רבה של וילנא את מאכלי החג של אחד המתפללים?

פסחים דף סא

ושלא למנויו

הבאה בני חורין' ויהיו כולן עשירים ולא יצטרכו לכך שאחרים יזמינו אותם.

מסופר על הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי זצ"ל רבה של ווילנא שבלייל התקדש החג ניגש אליו אדם ולחש לו על אוזנו כי אין בביתו מאומה לצורכי הפסח לו ולמשפחתו, והוא בוש מלבקש מאחרים שיתנו לו, וכי אין הוא מרגיש בנוח להתארח בבית אחרים. רבי חיים עוזר שנודע בפיקחותו הרבה, עשה עצמו כשומע דבר שאלה ואז אמר בקול רם: טריפה! כל מה שהכנת לחג הוא טריפה ואסור לך לאכול מאומה! שמעו בני הקהילה כי אחד מחבריהם הכין את צרכי החג והרב פסק לו שהכל נטרף ואסור באכילה, התארגנו מיד ואספו לו את כל צרכי החג ביד רחבה. כך סייע רבי חיים עוזר לאותו אדם בדרך של כבוד.

(פנינים)

בנוסח ההגדה אנו אומרים כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסת. ואכן המשנה ברורה (סי' תעט סק"ט) בדבריו לגבי זה שראוי שיהיה בליל הסדר בביתו אורחים בשביל אמירת הלל וזימון, מוסיף בשער הציון (שם ס"ק יב) שכבר מבואר בכמה ספרים בשם הזוהר הקדוש (ח"ב פח): שמצוה להזמין אורח עני בחג, ובפרט בפסח שאומר כל אחד 'כל דכפין ייתי ויכול'.

וכבר תמהו רבים על הלשון 'כל דצריך ייתי ויפסת', הלא קרבן פסח אינו נאכל אלא למנויו. ומפרש בספר 'טעמא דקרא' שמדובר בזמן הזה, שאין לנו קרבן פסח ו'ייתי ויפסת' הכוונה שיעשה את חג הפסח באכילה ושתיה, ומוסיף ואומר 'השתא הכא' אני יוכל להזמינו לאכול ולשתות, אבל 'לשנה הבאה בארעא דישראל' ולא אוכל אז להזמינו, כי אין הפסח נאכל אלא למנויו (פסחים סא). וכי תימא מה יעשו אז העניים שלא הזמינו מערב יו"ט ולא שחטו עליהן הפסח על זה הוא אומר 'השתא עבדי, אבל לשנה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרקר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם ראוי להימנע מנעילת נעליים בתעניות ציבור?

ביום התענית ועד לשקיעה, ולא את שאר האיסורים. ובזמן שגזירות הגויים מצויות - יש אומרים שצריך להחמיר בתעניות ציבור בכל איסורי תשעה באב, וכתבו הפוסקים, שלכן 'בעל נפש' יחמיר באיסורים אלו, למעט בנעילת נעליים, שבה אין להחמיר, כיון שהדבר נראה מוזר ומגוחך.

[שו"ע תקנ, ב, משנ"ב ו-ז, ושעה"צ ט, בהרחבה ע"פ המקור]

כשתיקנו הנביאים את תעניות הציבור: שבעה עשר בתמוז, צום גדליה, ועשרה בטבת, כללה התקנה את כל איסורי תשעה באב, כגון רחיצה, ונעילת נעליים.

תקנה זו, היתה תקפה לזמן שבו היו גזירות הגויים על ישראל בדורות שלאחר החורבן, וקהילות ישראל בכל מקום קיבלו עליהן לקיים תעניות אלו גם בזמן שגזירות הגויים אינן מצויות; אולם, לא קיבלו עליהן אלא את איסור האכילה והשתייה, מהנץ החמה

איזו רחיצה מותרת בתעניות ציבור?

וכמו כן, כתבו הפוסקים ש'בעל נפש' שחש כי הוא יכול לעמוד בכך, ראוי לו לצום בכל תעניות הציבור משקיעת החמה בליל התענית, כמו בתשעה באב; אך אם התענית חלה ביום ראשון, אין להחמיר בכך, כיון שצריך לאכול במוצאי שבת את סעודת 'מלוה מלכה', שהיא חובה על פי דברי הגמרא ובשולחן ערוך, ואין חומרא זו דוחה אותה.

[משנ"ב תקנ, ו רי, ושעה"צ ח-ט; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

בהמשך לאמור: כתבו אחרונים, שנהגו להימנע בתעניות ציבור מרחיצת כל הגוף במים חמים, אך ניתן לרחוץ את את הפנים, הידיים והרגליים במים חמים, וכן לרחוץ את כל הגוף במים קרים. אולם, בעשרה בטבת שחל ביום שישי (- דבר שאינו אפשרי בתעניות האחרות לפי הלוח שבידינו), אין להימנע מרחיצה במים חמים, מפני כבוד השבת.

האם מותר לערוך חתונה בליווי תזמורת בליל עשרה בטבת?

ויש שהתיר עריכת חופה וקידושין בתענית ציבור רק במקרה של נישואין שניים (של שני הצדדים), שבהם השמחה אינה כה גדולה כבנישואין ראשונים. ובנוגע לעריכת סעודת נישואין בליל תענית ציבור - יש שהורה שאין לעשות זאת אלא בשעת הדחק, ויש שהתיר לכתחילה, ואף בליווי תזמורת.

[שו"ע תקנ, ג, ומשנ"ב יב; ביאורים ומוספים דרשו, 20, 25 ו-26]

בתעניות ציבור: צום גדליה, עשרה בטבת, ותענית אסתר, מותר לקיים חופה וקידושין ללא סעודה, ואת היין שמברכים עליו בחופה יתנו לילד לשתות. ואם מועד הצום המקורי חל בשבת, והצום נדחה ליום ראשון, (או הוקדם ליום חמישי) - רשאי החתן עצמו לשתות את היין, ולאחר מכן רשאי לאכול ולשתות כרגיל; ויש אומרים שחתן ביום חופתו אינו צריך לצום כלל בצום שאינו בזמנו.

* קטנים וקטנות, פטורים מלצום בתשעה באב, שבעה עשר בתמוז, צום גדליה, ועשרה בטבת. אולם, כשיש בהם דעת להתאבל עם הציבור - ראוי שלא יאכלו אלא מאכלים פשוטים, ורק כדי צורכם.
* נחלקו הפוסקים בנוגע לנער שנעשה בר מצוה ביום ראשון שחל בו צום 'נדחה', אם הוא חייב לצום, או שהוא פטור, מפני שחובת הצום חלה בשבת, והצום ביום ראשון בא רק כ'תשלומין'.
* חולה, אף שאין בו סכנה, אסור לו לצום בשבעה עשר בתמוז, צום גדליה, ועשרה בטבת, ויאכל רק מאכלים פשוטים, בכמות הנצרכת לו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להעביר ביום טוב תרופה ברשות הרבים?

נפש', דהיינו, צורך הראוי ומתאים לכל אדם, ולא כזה המתאים לבעלי טבע מסוים בלבד, כגון איסטניסים, או בעלי מצב מסוים, כגון חולים; כך גם ההיתר 'שלא לצורך', הוא רק בדבר השווה לכל נפש; ולכן, לדוגמה, אין להעביר ברשות הרבים תרופה לצורך חולה שאין בו סכנה.

[שו"ע תקיח, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 2 ר 4]

עשיית מלאכות לצורך אוכל נפש, מותרת ביום טוב. וקיבלו חכמינו ז"ל, שהמלאכות הנעשות לצורך אוכל נפש, מותרות גם שלא לצורך אוכל נפש. היתר זה, אמור לגבי המלאכות: הבערה, שחיטה, אפייה ובישול; ויש אומרים שהוא אמור גם בנוגע ליתר המלאכות שעיקרן לצורך אכילה. ונחלקו הפוסקים גם לענין מלאכת הכיבוי, אם נאמר בה היתר זה. וכשם שמלאכת אוכל נפש מותרת רק לצורך השווה לכל

הלוח היומי

ח' בשבט | רבי שלמה זלמן ב"ר ישראל אולמן זצ"ל, רב שכ' משכנות יעקב

יארצייט:

תק"ץ: רבי יצחק ב"ר בנימין טייב זצ"ל, בעל ערך השלחן, וזרע יצחק.
תרי"ז: רבי יצחק ב"ר פריגה גואיטה זצ"ל, בעל שדה יצחק.
תרל"ג: רבי שמואל זצ"ל, שינאוור מנאשעלסק ובעל רמתים צופים.
תרע"ב: רבי אליקים געציל ב"ר יעקב דוד לוויטאן זצ"ל, בעל מחזה עינים.
תש"ב: רבי אריה ב"ר זאב פומרנצ'יק זצ"ל, בעל עמק ברכה ותורת זרעים.
תש"כ: רבי יוסף ב"ר כמוס ג'יעאן זצ"ל, ראב"ד בנגאזי-לוב.
תשל"ח: רבי יוסף מאיר ב"ר צבי כהנא זצ"ל, האדמו"ר מספינקא י-ם.
תשע"א: רבי ישעיה ב"ר שמואל דייטש זצ"ל, בעל מלכה של תורה.
תשע"ח: רבי שלמה זלמן ב"ר ישראל אולמן זצ"ל, רב שכ' משכנות יעקב.

הכעס עובר בירושה לבנים

כתב הר"ן: מצוות ועבירות שבתורה, יש מהן שהרושם יהיה בנפש בלבד, ועם היותו מזיק מאוד, לא יתעבר לבנים, ולכן לבן שהיה עובד אלילים, לא יתחייב שטבע צאצאיו נמשך אחריו, אך בענין המידות מי שיכעס תמיד, יטה טבעו שיהיה מוכן אל הכעס, ועל פי רוב טבע הבנים יהיה על פי טבע האבות.

(דרשות הר"ן - הדרוש החמישי ד"ה ולזה)

נשתדל לעבוד מאוד על מידת הכעס, ונזכור שהכעסן מוריש לבניו את הכעס בטבע.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il